

BÖLÜM 1 TİCARİ İŞLETME

Ticaret hukuku: Kişiler arasındaki ticari ilişkileri düzenleyen kurallar bütünüdür. Medeni hukukun tamamlayıcısıdır.

Ticaret hukukunun işlevleri ve ticaret hukukunu düzenleyen sistemler

1-Subjektif sistem: Taciri esas alır. Yani kişiyi esas alan sistemdir.

2-Objektif sistem: Ticari işletmeyi esas alan sistemdir.

3-Karma sistem: Hem objektif hem de subjektif sistemi içine alan sistemdir.

4-işletme esas sistemi:

Soru : Aşağıdakilerden hangisi, ticari işletmeyi esas alan bir sistemdir?

- a. Karma sistem b. Objektif sistem c. Subjektif sistem
d. Ticari İşletme esas e. Tacir esas

Uyuşmazlık halinde Esnaf ve ticari işletme arasındaki fark;

Bir komisyon kurulur bu komisyonda 3 kişi görev alır. (bölge tic.md.-tic. sicil yetkilisi-esnaf odası yetkilisi) 10 gün içinde verilen karara karşı mahkemeye başvurulur.

Ticari İşletmenin Unsurları

Ticari işletme unsurlarında karşılaştığımız sorular

I.Gelir Sağlama Hedefi

II.Devamlılık

III.Bağımlılık

IV.Bakanlar Kurulunun belirlediği esnaf muafiyet sınırının üstünde kalmak

Yukarıdakilerden hangileri Ticari İşletme unsurlarındandır?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) I, II ve III

D) I ,III ve IV

E) I,II,III,IV

DİKKAT ÇEKEN SORULAR;

Esnaf : "ister gezici olsunlar, ister bir dükkanda veya sokağın muayyen yerlerinde sabit bulunsunlar, iktisadi faaliyeti, nakdi sermayesinden ziyade bedeni çalışmasına dayanan ve kazancı ancak geçimini sağlamaya yetecek derecede az olan sanat ve ticaret sahipleri tacir değildirler".

Coberlik : Kıymetli evrakı satmak üzere tedarik eden ve bunların satımıyla uğraşan müesseseler.

Ticari İşletmenin Merkezi Ve Şubeleri

Ticari işletmenin merkezi, ticari işletmenin idari ve ticari faaliyetlerinin yürütüldüğü yerdir.

Şube:

- İç ilişkilerinde ve iç örgütlenmesinde merkeze bağlı;
- Kendi çevresi ve yetki alanı içindeki dış ilişki ve faaliyetlerinde bağımsız;
- Merkezle aynı ticaret unvanı ve aynı uğraşı alanına sahip;
- Merkezle birlikte aynı gerçek kişi veya tüzel kişi tacire ait olan ve bağımsız bir iş yeri teşkil eden birimdir".
- Merkez ve şube aynı gerçek veya tüzel kişi tacire ait olmalıdır,
- Şube ile merkez arasında mutlaka bir mekan ayrılığının bulunması gerekmez.

Şube Olmanın Hukuki Sonuçları

- a) Şube ticari işletmenin bir parçası olduğundan, işletenin devrinin şubenin devrini de kapsamalıdır.
- b) Şubeler kendi merkezinin ticaret unvanını, şube olduklarını belirtmek suretiyle kullanır. Merkezi yabancı memlekette bulunan bir işletmenin Türkiye'de ki şubesinin ticaret unvanında, merkezin ve şubenin bulunduğu yerlerin ve şube olduğunun gösterilmesi şarttır
- c) Tacir yardımcılardan ticari mümessilin temsil yetkisi şubenin işleriyle sınırlandırılabilir. bulunduğu yer ifa yeri sayılır ve burada dava açılabilir.
- e) Şube davada taraf olabilir ancak iflas davası şubeye karşı açılmaz sadece merkezin bulunduğu yerde merkeze karşı açılır
- f) Şubelerin, buldukları yerin ticaret siciline tescili ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde de ilanı gerekir
- g) Her şube, bulunduğu yerdeki ticaret ve sanayi odasına kaydolunur.

Ticari işletmenin unsurları

1) Maddi Unsurlar

2) Gayri Maddi Unsurlardan Maddi Olmayan

Maddi unsular: bina, mağaza, depo gibi gayrimenkul mallar ve hammadde, mamul madde gibi menkul mallar, nakit para vb.

Gayri maddi unsurlar: İpotek ve rehin hakkı, marka, ticaret unvanı, işletme adı üzerindeki haklar, sınai ve fikri haklar, işletmenin iştiraki dolayısıyla haiz olduğu haklar, müşteri hakkı, kiracılık hakkı (peştemaliye- hava parası) vb.

Aşağıdakilerden hangisi bir ticari işletmenin döner unsurlarından biridir?

- a. Yatırım malvarlığı
- b. Kasa
- c. Ticari mallar
- d. Demirbaşlar
- e. Haklar

Ticari İşletmenin Devri

- a) Ticari işletme satım yoluyla veya mirasın intikali yoluyla devredilebilir.
- b) Ticari işletme çeşitli sözleşmelere konu olabilir: Ticari işletme satılabilir, kiraya verilebilir, üzerinde rehin, intifa hakkı tesis edilebilir.
- c) Ticari işletmenin devri, Türk Hukukunda özel bir şekle tabi tutulmamıştır.
- d) Bazı durumlarda ise işletmenin devrinin hukuken geçerli olabilmesi için Rekabet Kurulu'na bildirilerek izin alınması gerekmektedir.
- e) Ticari işletmenin devri halinde ayrı bir hükme gerek kalmaksızın maddi ve gayrimaddi unsurlar da devralana intikal eder.
- f) Ticaret unvanı işletmeden ayrı olarak, tek başına devredilemez. Ticari işletmeyi devreden, ticaret unvanını saklı tutmak kaydıyla ticari işletmeyi devredebilir.
- g) Aksinin kararlaştırılmamış olduğu durumlarda işletmenin devri halinde işletme adı da devredilmiş sayılabilir.
- h) Sadece aktiflerin devrini öngören bir sözleşme Borçlar Kanununa göre geçersiz olduğundan ticari işletmenin bütün aktif ve pasif ile birlikte devredilmesi gerekir

Ticari İşletme Rehni

Ticari işletme üzerinde yapılan hukuki tasarruflardan bir tanesi de rehin tesisidir.

- ◆ Ticari İşletme Rehni Kanunu hükümlerine göre, rehin ticaret ya da esnaf sicilinde kayıtlı bir işletme üzerinde kurulabilir Dolayısıyla, rehin ticari işletme üzerinde olduğu kadar esnaf işletmesi üzerinde de kurulabilmektedir.
- ◆ Tacirin birden fazla ticari işletmesinin bulunduğu durumlarda, her işletme için ayrı ayrı rehin tesisi de mümkündür.

Ticari İşletme Rehni Sözleşmesinde Bulunması Gereken Unsurlar:

1) Ticaret Unvanı

2) İşletme Adı

3) Tasınır İşletme Tesisatı

Örnek;
Araba

- ◆ Sözleşmenin, noter tarafından düzenlenmesinden itibaren 10 gün içinde rehlin sicile tescili gerekir.

TİCARİ İŞ

- 1.TTK'nın saydığı tüm işler Ticari iştir
- 2.TTK'nın ortaya çıkarttığı tüm karineler ticari iştir.
Peki Karine ne demektir : Bilinen bir olgudan bilinmeyen bir olayı çıkarmaktır.
- 3.Gerçek kişinin yaptığı tüm işler ticari iş değildir.
- Örneğin ; Tacirin oğlunu evlendirmesi için yaptığı masraflar ticari değil adi iştir
- 4.Tüzel kişiliğin yaptığı tüm iş ticari iştir.

Ticari İşlerin Özellikleri

1- Zincirleme sorumluluk: İki veya daha fazla kimse ticari mahiyeti olan bir iş dolayısı ile diğer bir kimseye karşı müştereken borç altına girerlerse, mukavelede aksi kararlaştırılmış olmadıkça müteselsilen mesul olurlar.

2- Faiz: Ticari muamelelerde şart edilmemiş olsa dahi faiz verilmesi gerekmektedir. Ticari işlere uygulanacak faiz T.C. Merkez bankasının belirlediği reeskont faizidir.

3- Zamanaşımı: Ticari işler için yaslarda öngörülen Zamanaşımı sürelerinin taraflarca değiştirilememesi.

Ticari işlerde faiz

Faiz; Paranın kirasıdır.

- Faiz feri haklardandır ve anaparanın akıbetine bağlıdır.
- Asıl borç ödeme suretiyle veya diğer bir nedenle sona erdiği takdirde, faiz alacağı da ortadan kalkar.

FAİZ TÜRLERİ

1-Kanuni faiz (nizami faiz): Temerrüt faizine ve faiz verilmesi gerekli olmakla beraber miktarı tayin edilmemiş olan faize kanuni veya nizami faiz (gayriiradi faiz) denilmektedir,

2- Akdi faiz (iradi faiz): Tarafların aralarındaki sözleşme gereğince serbestçe belirledikleri faizdir.

3- Temerrüt Faizi : Adi ve ticari işlerde, temerrüt faiz oranı serbestçe kararlaştırılabilir. Temerrüt faizi oranının taraflarca kararlaştırılmadığı durumlarda, ödeme, yıllık Merkez Bankasının önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli kredi işlemlerinde uyguladığı reeskont oranı üzerinden hesap edilerek yapılır

4-Basit Faiz : 3 ay altındaki cari hesap sözleşmelerine dayanan işlerde uygulanan faiz türüdür.

5.Bileşik (Mürekkep Faiz) : 3 ay üstündeki cari hesap sözleşmelerine dayanan işlerde uygulanan faiz türüdür.

ADİ İŞLERDE FAİZ

TİCARİ İŞLERDE FAİZ

Bunun farklılıkları sınav sorusu olarak geldi.

TİCARİ HÜKÜMLERİN UYGULANMASI SIRASI

- 1- Emredici hükümler
- 2- Sözleşme hükümleri
- 3- Ticari hükümler
- 4- Ticari örf ve adet
- 5- Genel Hükümler

Burada şuna dikkat etmelisin sıralama çok önemlidir. Buradan iki şekilde soruyla karşılaşılabirsin birincisi sıralama sorusu ikincisi de örneğin; sözleşme hükümlerinden sonra hangi hükümler gelir cevap: Ticari hükümler.

Ticari işlere aşağıdaki hükümlerden hangisi uygulanamaz?

- a. Ticari örf ve âdet b. Emredici hükümler c. Emredici hükümlere aykırı sözleşme hükümleri
d. Genel hükümler e. Sözleşme hükümleri

Ticari davalara uygulama sırasına göre, aşağıdakilerden hangi sıralama doğrudur?

- a. Ticari Hükümler - Emredici Hükümler - Sözleşme Hükümleri - Ticari örf ve Adet
b. Emredici Hükümler - Sözleşme Hükümleri - Ticari Hükümler - Ticari örf ve Adet
c. Sözleşme Hükümleri - Emredici Hükümler - Ticari Hükümler - Ticari Örf ve Adet
d. Emredici Hükümler - Ticari Hükümler - Sözleşme Hükümleri - Ticari Örf ve Adet
e. Ticari Hükümler - Sözleşme Hükümleri - Emredici Hükümler - Ticari Örf ve Adet

TACİR

GERÇEK KİŞİ TACİRLER

Bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kimseye tacir denir.

Tacir niteliğinin kazanılması şartları:

Bir ticari işletmeyi kurup açtığını, sirküler, gazete, radyo, televizyon ve diğer ilan araçlarıyla halka bildirmiş veya işletmesini ticaret siciline tescil ettirerek durumu ilan etmiş olan kimse, fiilen işletmeye başlamamış olsa bile tacir sayılır.

Küçük ve mahcurların tacir niteliği

Küçük ve mahcurların medeni hakları kullanma ehliyeti olmadığından veya sınırlı olduğundan, prensip olarak, bunlar bir ticari işletme işletemezler.

Küçük ve kısıtlılara ait ticari işletmeyi bunların adına işleten yasal temsilci, tacir sayılmaz. Tacir sıfatı, temsil edilene aittir. Ancak, yasal temsilci ceza hükümlerinin uygulanması yönünden tacir gibi sorumlu olur.

Ticaretten men edilme durumunda tacir niteliği

Bir kimsenin veya resmi bir makamın iznine tabi olan işlerde, bu izni almadan ticari işletme işleten kimse de tacir niteliğini kazanır. Bazı ticari işlerin yapılması, o işi yapanın şahsi durumuna bağlıdır. Bir kimse belli bir sanat veya mesleği icradan menedilebilir. Bu men kararına rağmen ticari işletme işletilse tacir niteliğini kazanır.

Ticaretten men edilen bir kişinin ticari işletme işletmesi halinde kendisi hakkında aşağıdaki yaptırımların hangisi uygulanır?

- a. Tacir sayılmaz / Ayrıca cezai işlem uygulanmaz

- b.Tacir sayılmaz / Ayrıca cezai işlem uygulanır
- c.Tacir sayılır /Ayrıca cezai işlem uygulanır
- d.Esnaf sayılır/Ayrıca cezai işlem uygulanır
- e.Ticari işletme açmamış kabul edilir

TÜZEL KİŞİ TACİRLER

- 1) Kollektif Şirketler,
- 2) Adi komandit şirketler,
- 3) Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler,
- 4) Anonim şirketler,
- 5) Limited şirketler
- 6) Kooperatifler
- 7) Kamu tüzel kişilerinin ticari amaçlı kurdukları tüzel kişiler tacir sayılırlar.

Burda şu sorular çıkar ; Tüzel kişiliği olmayan tacirler kimlerdir sorulabilir:

Adi şirketler ve Donatma iştiraklerinin tüzel kişiliği **YOKTUR**.

Peki Donatma iştiraki nedir : Bildiğiniz gibi gemi sahibi donatan müşterisi de donattırandır.

Aşağıdaki şirketlerin hangisinin tacir niteliği yoktur?

- a. Anonim şirketler
- b. Limitet şirketler
- c. Kolektif şirketler
- d. Hisseli Komandit şirketler
- e. Adi şirketler

Ticaret şirketlerinin tacir niteliği (sıfatı) kazanmaları ne zaman başlar?

- a. Şirket sözleşmesinin hazırlanması ile
- b.Şirket sözleşmesinin noterden onaylanması ile
- c- Şirket kuruluşun bildirilmesi ile
- d.Tescil ve ilanla
- e.Ticaret Bakanlığı'nın onayı ile

Genel kural olarak dernekler tacir sayılmazlar. Ancak, bir dernek aşağıdaki koşulların hangilerinin gerçekleşmesi halinde tacir niteliği (sıfatı) kazanır?

- a. Amacına ulaşmak için ticari işletme işletmek
- b.Kamu yararına olmamak
- c. Bakanlar kurulunca muafiyet tanınmak
- d.Ticari faaliyetlerde bulunmamak
- e. Amacına ulaşmak için ticari işletme işletmek / Kamu yararına olmamak

TACİR OLMANIN SONUÇLARI

1) **İflas:** Tacir niteliğini haiz olmamakla beraber, bazı şahıslar da tacirler gibi ağır hükümlere bağlı tutulmuş, özellikle onların da iflasını istemek imkânı tanınmıştır, Not : Bir yıl içinde iflas yoluyla takip edilebilirler (**buradan soru geldi**)

- 2- Defter tutmak ve gerekli belgeleri saklamak zorunluluğu
- 3- Tescil zorunluluğu
- 4- Ticaret unvan, kullanma zorunluluğu
- 5- Basiretli iş adamı gibi davranma zorunluluğu
- 6- Ücret ve faiz isteme hakkı
- 7- Ücret veya cezanın azaltılmasını istemek hakkının olmayışı
- 8- Fatura ve teyit mektubu vermek zorunluluğu
- 9- Tacirler arasındaki ihbar ve ihtarların şekle tabi olması
- 10- Hapis hakkının kullanılabilmesi için gerekli irtibatın mevcut olduğu faraziyesi

Aşağıdakilerden hangisi tacir olmanın sonuçlarından biri değildir?

- a. Ticari defterler tutmak
- b. Basiretli iş adamı gibi davranmak
- c. Parasal faaliyetlerde çek kullanmak
- d. Ücret ve faiz istemek
- e. Ücret ve cezai şartın indirilmesini isteyememe

TİCARET UNVANI

- 1) Ticaret unvanı, tacirin ticari işlerinde kullandığı addır.
- 2) Her tacir, ticari işletmesine ilişkin işlemleri, ticaret unvanıyla yapmak ve işletmesiyle ilgili senetlerle diğer belgeleri bu unvan altında imzalamak zorundadır.
- 3) Her tacir kullanacağı ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı notere onaylattırdıktan sonra sicil müdürlüğüne verir. Tacir tüzel kişi ise, unvanla birlikte onun adına imzaya yetkili kimselerin imzaları da notere onaylatılarak sicil müdürlüğüne verilir.
- 4) Tacir, ticari işletmenin açıldığı günden itibaren onbeş gün içinde, ticari işletmesini ve seçtiği ticaret unvanını, işletme merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan ettirir.
- 5) Tescil edilen ticaret unvanı, ticari işletmenin görülebilecek bir yerine okunaklı bir şekilde yazılır.

- 6) Ticaret hayatında tacirleri tanıtan adlar mevcut olup bunlara ticaret unvanı veya firma adı denir. Bu özelliği ile ticaret unvanı tacirin şahsını göstermektedir.
- 7) Ticaret unvanı, bir çekirdek ve bir de ekten oluşur. Çekirdek ticaret unvanının şahıs veya konu unvanı olmasına göre ayrı ayrı esaslara bağlanmıştır. Çekirdeği belirli bir biçimde tespit edebilmek için ticaret unvanını, şahıs ve konu unvanı olarak ayırmak uygun olacaktır.

TİCARET UNVANLARI

Şahıs ticaret unvanlarının İŞLETME SAHİBİ ADI SOYADI
Kollektif Ort: ORTAKLARDAN BİRİNİN ADI SOYADI+ORTAKLARI+ŞİRKET TÜRÜ
Komandit Ort. KOMANDİTE ORTAĞIN ADI SOYADI+ŞİRKET TÜRÜ

NOT :

- 1) Ticari işletme sahibinin veya bir ortağın ticaret unvanında yer alan adı kanunen değişir veya yetkili makamlar tarafından değiştirilirse unvan olduğu gibi kalabilir.
- 2) Kollektif veya komandit şirkete ya da donatma iştirakine yeni ortakların girmesi hâlinde ticaret unvanı değiştirilmeksizin olduğu gibi kalabilir.

TİCARET UNVANINA YAPILABİLECEK EKLER

1) İsteğe bağlı ekler

2) Zorunlu ekler

ÖNEMLİ : (SORU GELDİ)

Ticaret Unvanda yabancı kelimeler varsa : Sanayi Ticaret İl müd izni
Unvanda Türk, Millî, Cumhuriyet gibi ifadeler var ise de Bakanlar Kurulu izni gereklidir

Gerçek kişi tacirin unvanın oluşturulmasında, kendi "adı ve soyadı" nasıl tanımlanır?

- a. Çekirdek b. Kök c. İşletme adı d. Ticaret unvanı e. Ek

Aynı ad ve soyadını taşıyan tacirlerin ticaret unvanlarını ayırt edilmesi için kullanmaları gereken ekler aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Zorunlu ekler b. Sınırlı ekler c. ihtiyari ekler d. izne bağlı ekler e. Özel ekler

Hangi ortaklıklarda, ticaret unvanında faaliyet konusunun gösterilmesi zorunludur?

- a. Donatma iştiraklerinde b. Kamuya yararlı derneklerde
c. Kolektif ortaklıklarda d. Komandit ortaklıklarda e. Anonim ve limitet ortaklıklarda

İŞLETME ADI

Ticaret yeri olarak işletmeyi tanıtmaya ve benzerlerinden ayırmaya yarayan addır.

- 1) İşletme adı, işletme sahibini göstermez.
- 2) İşletme adı, bir işletmeyi, diğer bir işletmeden ayırır.
- 3) İşletme sahibini hedef tutmaksızın doğrudan doğruya işletmeyi tanıtmak ve benzeri işletmelerden ayırt etmek için kullanılan adların da sahipleri tarafından tescil ettirilmesi lazımdır.
- 4) İşletme adı, işletmeden ayrı olarak devredilebilecektir.
- 5) Aksi kararlaştırılmamış ise işletme adı, işletme ile birlikte devredilir.
- 6) Ticaret siciline tescil edilmiş işletme adı Türkiye düzeyinde değil, ticaret sicili dairesi çevresindedir.
- 7) Tescil edilmemiş işletme adı ise haksız rekabet hükümlerine göre korunur.

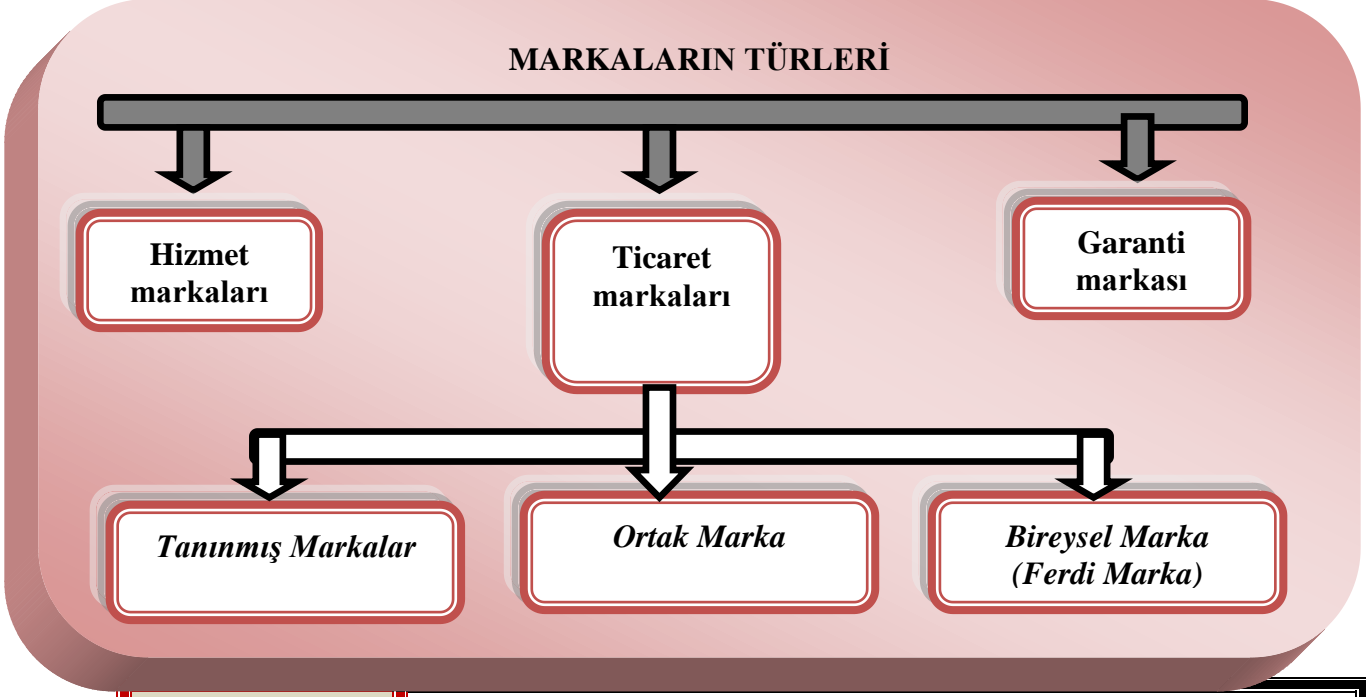
COĞRAFI İŞARET

Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibariyle kökeninin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işaretlerdir. Örnek olarak, Türkiye’de üretildiğini gösteren (TM) harfleri, Antep fıstığı, İznik Çinisi vb.

MARKA

Marka, bir ürünü diğer üründen ayıran isimdir.

MARKALARIN TÜRLERİ

Hizmet markaları:	Bir işletmenin hizmetinin, diğer bir işletmenin hizmetinden ayırt edilmesine yarar. Örneğin; bir radyonun yayınında kullandığı fon müziği vb.
Garanti markası:	Marka sahibinin kontrolü altında birçok işletme tarafından kullanılan, o işletmelerin ortak özelliklerini, üretim usullerini, coğrafi menşelerini ve kalitesini garanti eden bir tanıtma işaretidir. Örneğin; TSE işareti vb. Wolkmark (SINAVDA GELDİ)
Ticaret markaları:	Malın hangi işletmede üretildiğinin ya da hangi işletme tarafından piyasaya çıkarıldığını gösterir. Örneğin; LACOSTE (Timsah amblemi) NIKE, ADİDAS gibi.
Tanınmış Marka:	Uluslararası tanınmış şöhrete sahip markadır.
Ferdî markalar:	Gerçek veya tüzel kişiler tarafından münferiden ve müstakilen kullanılan markalardır. (SINAVDA GELDİ)
Ortak markalar:	Üretim veya ticaret ya da hizmet işletmelerinden oluşan bir grup tarafından kullanılır.

- I-Hizmet Markası
- II- Garanti Markası
- III- Ticaret Markası

Yukarıdakilerden hangisi / hangileri marka türlerindedir?

- a. Yalnız I b. Yalnız II c. Yalnız III d. I ve III e. I,II ve III

Marka ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğru değildir?

- a. Bir işletmenin mal ve hizmetlerini bir başkasından ayırır
- b. İşletme sahipleri marka konusunda seçimlik hakka sahiptir, hiçbir kısıtlama yoktur
- c. Marka tescil edilince, talep anından itibaren on yıl süre ile korunur
- d. Tescil marka sahibine kullanma ve korunma haklarını sağlar
- e. Marka işletmeyle birlikte veya işletmeden ayrı devredilebilir

MARKA / TİCARET UNVANI / LOGO

Bunlar iki kanuna göre korunur birincisi TPE (Türk Patent Enstitüsü) Kanunları diğeri de Haksız rekabet kanunlarıdır.

Soru-cevap

TPE bir markayı kaç yıl korumaktadır : **10 yıl**

TPE bir markayı ne karşılığında korumaktadır : **Harç**

TPE nün onayladığı bir marka kaç yıl kullanılmaz ise TPE onu korumaz : **5 YIL**

10 yıl geçti yeni harç kaç ay içerisinde yatırılmalıdır : **6 AY**

TPE Korumaz ise hangi kanun korur : **Haksız Rekabet Kanunları**

UYARI : Şıkta renksiz tescil edilen bir logo daha sonradan renkli hale gelemez der ise **YANLIŞTIR.**

Haksız Rekabet: Rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.

TİCARİ DAVALARDAKİ KANITLAR

1-Ticari defterler

2-Faturalar

3-Teyit mektupları

4-ihbarname(Hatırlatma) noter aracılığı ile

5-ihbarname(haber verme)

Ticari defterlerin sahibi lehine delil olarak kullanılabilmesi için anlaşmazlığın tacir ile tacir arasında çıkması gerekmektedir

6102 Türk Ticaret Kanunlarına göre aşağıdakilerden hangisi Haksız Rekabet değildir?

- A) Başkalarının veya onların emtiasını, iş mahsullerini yanlış, yanıltıcı veya gereksiz yere incitici beyanlarla kötülemek,
- B) Derece, belge ve ödül almadığı halde bunlara sahip gibi hareket ederek üstün yeteneğe sahip olduğu kanısını uyandırmaya çalışmak,
- C) Kendi malını olmadığından farklı göstermek
- D) Çalışma belgesini yanıltıcı doldurmak,
- E) Başkasının ahlaki ve mali iktidarı hakkında gerçeğe aykırı bilgi vermek,

Hukuk davaları (SINAV SORUSU GELDİ)

- 1) Filin haksız olup olmadığını tespit davası
- 2) Haksız rekabetin menî davası (**REF'İ DAVASI**)
- 3) Yanlış olan durumun ortadan kaldırılması davası (eski hale getirme) (**TEKZİP DAVASI**)
- 4) Maddi ya da manevi tazminat davaları (**DİKKAT SORU GELDİ ODALAR VE BİRLİKLER BU DAVAYI AÇAMAZLAR**) (**SORU GELDİ BURDAN**)

Haksız Rekabette Zamanaşımı :

Haksız rekabet davaları, dava hakkı olan tarafın bu hakkın doğumunu öğrendiği andan itibaren 1 yıl ve her halde bunların doğumundan itibaren 3 yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

6102 Sayılı TTK' göre aşağıdakilerden hangisi haksız rekabet değildir?

- A) Başkalarının veya onların emtiasını, iş mahsullerini yanlış, yanıltıcı veya gereksiz yere incitici beyanlarla kötülemek,
- B) Kendi kişisel durumu, emtiası, iş ürünleri hakkında yanlış ve yanıltıcı bilgi vermek,
- C) Derece, belge ve ödül almadığı halde bunlara sahip gibi hareket ederek üstün yeteneğe sahip olduğu kanısını uyandırmaya çalışmak
- D) Eski işveren tarafından ,yeni işverene verilmek üzere düzenlenen çalışma belgesi,
- E) İyiniyet kurallarına aykırı bir şekilde, elde ettiği veya öğrendiği imalat veya ticaret sırlarından haksız yere faydalanmak veya onları başkalarına yaymak

Aşağıdakilerden hangisi haksız rekabet oluşturmaz?

- a. Başkalarının mallarını kötülemek
- b. Yanlış mesleki adlar kullanmamak
- c. Ödül almadığı halde almış gibi göstermek
- d. Başkasının mali gücü hakkında gerçeğe aykırı bilgi vermek
- e. Düzenlenmiş bulunan iş hayatı koşullarına uymamak

Aşağıdakilerden hangisi haksız rekabet hallerinden birini oluşturmaz?

- a. Başkalarının mali gücü hakkında gerçeğe aykırı bilgi vermek
- b. Aldatıcı reklam yapmak
- c. Elde ettiği üretim ve ticaret sırlarından dürüstlük kurallarına göre yararlanmak
- d. Kendi durumunu üstün göstermek
- e. Mali durumu bozulan kişi hakkında "iyi" diye referans vermek

Aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- a. Haksız rekabette dürüstlük kurallarına aykırılık vardır
- b. Haksız rekabet konusu TTK' da düzenlenmiştir
- c. Ekonomik etkinlik olmaksızın, ekonomik rekabet olmaz
- d. Gerçeğe aykırı yeterlilik belgesi vermek haksız rekabete neden olur
- e. Aldatıcı reklam yapmak haksız rekabet sayılmaz

Haksız rekabet nedeniyle aşağıdaki davalardan hangisi açılmaz?

- a. İdari dava
d. Maddi tazminat (giderim) davası
- b. Önleme davası
e. Düzeltme davası
- c. Tespit davası

Haksız rekabet davalarından hangisi "kusur" var ise açılır?

- a. Manevi tazminat (giderim) davası
d. Maddi tazminat (giderim) davası
- b. Önleme davası
e. Düzeltme davası
- c. Tespit davası

İPUCU ; Bu soruyu çözmek için iki düşünceye sahip olmamız gerekiyor birincisi; kendi malımızı olmadığından farklı göstererek yapmış olduğumuz haksız rekabet ile başkalarının malını kötüleyerek yapmış olduğumuz haksız rekabeti düşünerek cevaplamamız gerekiyor.

Hukuk davaları (SINAV SORUSU GELDİ)

- 1) Filin haksız olup olmadığını tespit davası
- 2) Haksız rekabetin menî davası (**DİĞER ADI REF'İ DAVASI**)
- 3) Yanlış olan durumun ortadan kaldırılması davası (eski hale getirme) (**TEKZİP DAVASI**)
- 4) Maddi ya da manevi tazminat davaları (**ODALAR VE BİRLİKLER BU DAVAYI AÇAMAZLAR**)

Haksız Rekabette Zamanasımı :

Haksız rekabet davaları, dava hakkı olan tarafın bu hakkın doğumunu öğrendiği andan itibaren 1 yıl ve her halde bunların doğumundan itibaren 3 yıl geçmekle zamanasımına uğrar.

TİCARİ DEFTERLER

Her tacir, ticari defterleri tutmak ve defterlerinde, ticari işlemleriyle malvarlığı durumunu, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorundadır. Defterler, üçüncü kişi uzmanlara, makul bir süre içinde yapacakları incelemede işletmenin faaliyetleri ve finansal durumu hakkında fikir verebilecek şekilde tutulur.

a. Tutulması Zorunlu Kanunda İsmen Sayılmış Defterler

- 1) Yevmiye defteri (günlük defter)
- 2) Defter-i kebir (büyük defter)
- 3) Envanter defteri
- 4) Karar Defteri (Tüzel kişi tacirler için)
- 5) Gerçek kişi tacirler bazı hallerde işletme hesabı esasına göre defter tutmaktadırlar.
- 6) Pay defteri yönetim kurulu karar defteri ve genel kurul toplantı ve

DEFTERLERİN ONAYI

- 1) Ticari defterler, açılış ve kapanışlarında noter tarafından onaylanır. Kapanış onayları, izleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar yapılır.
- 2) Şirketlerin kuruluşunda defterlerin açılışı ticaret sicili müdürlükleri tarafından da onaylanabilir. Açılış onayının noter tarafından yapıldığı hâllerde noter, ticaret sicili tasdiknamesini aramak zorundadır.
- 3) Defterlerin onay için, tacirin ticari işletmesinin bulunduğu yerin ticaret sicili memurluğuna veya notere ibraz edilmesi kabul edilmiştir.
- 4) Bu defterlerin noterce tasdik edilmesi halinde Ticaret Sicili Memurluğuna da en geç 7 gün içinde bildirilmesi öngörülmüştür.
- 5) Yıl içinde dolarsa, dolduğu tarihten itibaren en geç on gün içinde noterce kapanış onaması yapılıp, yenisinin, açılış onaması gerçekleştirilmelidir.

Yevmiye defteri

Yevmiye maddelerinin en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1) Madde sıra numarası (Makine ile tutulan muhasebelerde mecburi değildir),
- 2) Tarih,
- 3) Borçlu hesap
- 4) Alacaklı hesap
- 5) Meblağ,
- 6) Her kaydın dayandığı belgelerin türü ve varsa tarih ve numaraları.

Defteri kebir (Büyük Defter)

Defter-i kebirdeki kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

1. Tarih;
2. Yevmiye defteri madde numarası;
3. Meblağ;
4. Toplu hesaplarda yardımcı nihai hesapların isimleri

Envanter Defteri

Envanter defterine işletmenin açılış tarihinde ve müteakiben her iş yılı sonunda çıkarılan envanterler ve bilançolar kaydedilir.

Envanter çıkarmak: Saymak, ölçmek, tartmak ve değerlendirmek suretiyle bilanço günündeki mevcutları, alacakları, borçları kesin ve ayrıntılı şekilde saptamaktır.

DEFTER TUTMA USULÜ

- 1) Türk Ticaret Kanununa göre, ticari defterler Türkçe tutulmalıdır. Envanter ve bilançonun da Türk parasına göre düzenlenmesi gerekir
- 2) Tacirlerin tutmaya yasal olarak zorunlu oldukları, yasada ismen belirtilen defterler noterce onanmalı, nitelik ve niceliğe göre tutulan defterler ise her yılbaşı mutlaka notere beyan edilmelidir.
- 3) Kısaltmalar, rakamlar, harfler ve semboller kullanıldığı takdirde bunların anlamları açıkça belirtilmelidir. Defterlere yazımlar ve diğer gerekli kayıtlar, eksiksiz, doğru, zamanında ve düzenli olarak yapılır.
- 4) Bir yazım veya kayıt, önceki içeriği belirlenemeyecek şekilde çizilemez ve değiştirilemez. Kayıt sırasında mı yoksa daha sonra mı yapıldığı anlaşılmayan değiştirmeler yasaktır.
- 5) Defterler ve gerekli diğer kayıtlar, olgu ve işlemleri saptayan belgelerin dosyalanması şeklinde veya veri taşıyıcıları aracılığıyla tutulabilir; şu şartla ki, muhasebenin bu tutuluş biçimleri ve bu konuda uygulanan yöntemler Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olmalıdır. Defterlerin ve gerekli diğer kayıtların elektronik ortamda tutulması durumunda, bilgilerin saklanma süresince bunlara ulaşılmasının ve bu süre içinde bunların her zaman kolaylıkla okunmasının temin edilmiş olması şarttır. Elektronik ortamda tutulma hâlinde birinci ilâ üçüncü fıkra hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.
- 6) Zorunlu onamaya tabi olan defterler, kullanılmaya başlanmadan önce ticari işletmenin bulunduğu yerin noterine ibraz edilir. Noter bu defterleri mühürledikten sonra durumu ticaret sicil dairesine bildirmelidir.
- 7) Defterlerden bir kısmı da kapanış onamasına tabidir. Günlük defterin iş yılı sonunu izleyen ay sonuna kadar son kayıt yapılarak kapanış onaması yapılır.
- 8) Ticari defterler, açılış ve kapanışlarında noter tarafından onaylanır. Kapanış onayları, izleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar yapılır. Şirketlerin kuruluşunda defterlerin açılışı ticaret sicili müdürlükleri tarafından da onaylanabilir. Açılış onayının noter tarafından yapıldığı hâllerde noter, ticaret sicili tasdiknamesini aramak zorundadır. Türkiye Muhasebe Standartlarına göre elektronik ortamda veya dosyalama suretiyle tutulan defterlerin açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esasları ile bu defterlerin nasıl tutulacağı Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca bir tebliğle belirlenir.
- 9) Yevmiye, defteri kebir ve envanter defteri dışında tutulacak defterler Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından bir tebliğ ile belirlenir.

TİCARET DEFTERLERİN VE BELGELERİNİN SAKLANMASI

Türk Ticaret Kanununun 68. maddesine göre tacirler defterlerini son kayıt tarihinden ve diğer belgeleri de tarihlerinden itibaren 10 yıl süre ile saklamak zorundadırlar.

Ticari defterlerin sahibi lehine deli olması Şartları ;

1. şart, Anlaşmazlığın tacirler arasında meydana gelmesidir.
2. şart, Anlaşmazlığın ticari işte ilgili olmasıdır.
3. şart, Tacirin tuttuğu defterlerdeki bütün kayıtların ve bunların dayandığı belgelerin birbirini doğrulaması
4. şart, Ticari defterlerin tacir lehine delil olabilmesi için tutulması usulüne uygun tutulması gerekir.

SINAV SORUSU BURDAN GELDİ DEFTERLERİN TESLİMİ VE İBRAZİ FARKI

İBRAZ : Sorunlu belgelerin mahkemeye verilmesi

TESLİM : Tüm belgelerin mahkemeye verilmesi.

O zaman şu soruyu cevaplayalım hangi hallerde defter kesinlikle teslim edilmelidir

Cevap : Miras ve İflas hallerinde

Tacir, işletmenin niteliği gereği tutmak zorunda olduğu "beyana tabi defterleri" ne zaman ticaret siciline bildirir?

- a. Her ayda b. Defter tasdik ettirdiğinde c. Ticari defterler dolduğunda
d. Her yılın sonunda e. Her yılın başında

TTK' na göre usulüne uygun olarak tutulmuş ticari defter kayıtları hangi kanıtlardandır?

- a. Doğrulanmış kanıt b. Maddi olmayan kanıt c. Tescilli kanıt
d. Mahkeme dışı kanıt e. Yazılı kanıt

Usulüne uygun tutulmamış defterdeki kayıtların sahibi açısından kanıt sayılmasında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a. Aleyhteki kayıtlar dikkate alınır, lehdeki kayıtlar dikkate alınmaz
b. Sadece aleyhteki kayıtlar dikkate alınır
c. Sadece lehdeki kayıtlar dikkate alınır
d. Aleyhteki kayıtlar dikkate alınmaz, lehdeki kayıtlar dikkate alınır
e. Defterler kanıt olmaktan çıkar

Ticari defterlerin usulüne uygun tutulmuş sayılması için notere veya sicil memuruna tasdiki (onanması) gerekenler aşağıdakilerden hangileridir?

- a. Saklanması gerekli evraklar b. Özel hükümler uyarınca tutulması gereken defterler
c. Beyana tâbi defterler d. Tasdike (onamaya) tâbi defterler e. Tüm defter

Günlük deftere geçirilmiş olan işlemlerin buradan alınarak usulüne göre çeşitli hesaplara dağıtıldığı, tasnifli olarak toplandığı defter aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Karar defteri b. İşletme defteri c. BüyükFyardımcı defter d. Envanter defteri e. Günlük defter

TİCARET SİCİLİ

LONCA TEŞKİLAT SİSTEMİ : Aynı meslek gruplarının aynı faaliyet kodlarına atılması sistemi.

- Ticaret sicili, ticaret sicili müdürü tarafından yönetilir. Ticaret sicili müdürü, tüzükte belirlenen nitelikleri haiz kişiler arasından oda meclisi tarafından Sanayi ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşü alınarak atanır.
- Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, tescili isteme süresi 15 gündür.
- Tescile gelen işlemler kabul edilebilir, red edilebilir yada askıya alınabilir.

Ticaret siciline tescil için tescil talebi (isteği) aşağıdaki kurumlardan hangisine yapılır?

- a. Sanayi ve Ticaret Bakanlığına
- b. Ticaret ve Sanayi odalarına
- c. Mahallin yetkili Ticaret Mahkemesine
- d. Yetkili Ticaret Sicil Memurluğuna
- e. Yetkili notere

SORU-CEVAP KÖŞESİ

Kurulan bir şirketin tescil işlemi süresi kaç gün : **15 gün**

Red kararına karşı kaç gün hangi mahkemeye başvurulur : **8 gün ATM**

Askıya alma süresi kaç aydır : **3 ay**

Askıya Alma Nedenleri nelerdir;

- Bakanlar Kurulu kararı
- Mahkeme kararı
- Ortaklar arasındaki anlaşmazlıklar

Aleniyet (Açıklık=Seffalık) İlkesi : Herkes ticaret sicilinin içeriğini ve müdürlükte saklanan tüm senet ve belgeleri inceleyebileceği gibi giderini ödeyerek bunların onaylı suretlerini de alabilir. Bir hususun sicilde kayıtlı olup olmadığına dair onaylı belge de istenebilir.

Ticaret tescili

Tapu tescili

Ortak Yönleri

Farkları

Tescilin Sonuçları	
Tescilin açıklayıcı ve yaratıcı niteliği:	Eğer tescil edilen işlem tescilden önce doğmuş ise bu durumda sicilin açıklayıcı bir rolü olduğundan bahsedilir ancak işlem sicile kayıt ile doğmuş ve hüküm ifade etmiş ise sicilin yaratıcı niteliğinden bahsedilir.

Ticaret sicilinin olumlu ve olumsuz etkisi:	Olumlu etki, sicilin açıklığı ilkesi sonucu ticaret siciline tescil ve ilan edilen hususlar artık üçüncü kişiler tarafından bilinmediği ileri sürülemez. Olumsuz etki ise, tescil edilmemiş bir hususun üçüncü kişilere karşı

Aşağıdakilerden hangisi sicili memurunun, inceleme yetkisine dâhil değildir?

- Talebin yasa I. koşullara uyup/uymadığı
- Gerekli- belgelerin tescil talebine ekli olup/olmadığı
- Tescil talebinde, bulunan kişinin kimliği
- Tescil talebinde bulunan kişinin ehliyeti
- Tescil talep eden- Kişinin eğitim durumu

Ticaret sicil memurluğu aşağıdaki kurumlardan hangisine bağlı olarak çalışır?

- Sanayi ve Ticaret Bakanına
- Asliye Hukuk Mahkemesine
- Ticaret. Mahkemesine
- Ticaret ve Sanayi Odalarına
- Hazine Müsteşarlığına

Aşağıdakilerden hangisi sicil memurunun tescil talebi konusunda karar verme yetkilerinden biri değildir?

- Geçici kayıt yapma
- Geçici kaydı, silme
- Talebin kabulü
- Talebin reddi
- Talebi askıya alma

İlgililerin tescil isteğine sicil memurunun red karar vermesinde, karara karşı aşağıdaki kurumların hangisine hangi sürede itiraz edilir?

- Sicilin bulunduğu yer Sulh Hukuk Mahkemesine / 7 gün içinde
- Sicilin bulunduğu yer Asliye Hukuk Mahkemesine/ 8 gün içinde
- Danıştay'a / 7 gün içinde
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığına / 10 gün içinde
- Sicilin bulunduğu yer Sanayi ve Ticaret Odasına / 15 gün içinde

CARİ HESAP SÖZLEŞMESİ

BİR TAKAS REJİMİ SÖZLEŞMESİDİR (DİKKAT)

İki kimsenin para, mal, hizmet ve diğer hususlardan dolayı birbirindeki alacaklarını ayrı ayrı işlemekten karşılıklı olarak vazgeçip bunları kalem kalem zimmet ve matlup şekline çevirerek hesabın kesilmesinde çıkacak bakiyeyi isteyebileceklerine dair bulunan mukaveleye cari hesap mukavelesi denir.

Cari hesap sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar kaç yıllık zamanaşımına tabidir?

- a. 1 yıl b. 2 yıl c. 3 yıl d. 5 yıl e. 10 yıl

Cari hesap sözleşmesinde takas işlemi hangi zamanlarda yapılır?

- a. Karşılaştıkları anda takas edilir b. Kayıt yapıldığı anda takas edilir
c. Her aylık dönem sonunda d. Her 3 aylık dönem sonunda
e. Her hesap devresi sonunda

Cari hesap sözleşmesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- a. Cari hesaba geçirilen kalemler ayrılmaz ve bir bütün oluşturur
b. Cari hesap özel bir takas sistemidir
c. Cari hesaplara geçirilen kalemlere faiz yürütülmesi izne bağlıdır
d. Cari hesap sözleşmesinde süre belirtilmemişse, belirsiz süreli kabul edilir
e. Hesap devresi sonundaki bakiye yeni devreye İlk kalem olarak aktardır

Cari hesap sözleşmesinin esasını aşağıdakilerden hangisi oluşturur?

- a. Karşılıklı alacaklar b. Kredili alım / satımlar c. Senetti ilişkiler d. Faiz ilişkisi
e. Alacak ve borç ilişkilerinin izlenmek istenmesi

Cari hesaba ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- a.Cari hesap özel bir takas rejimidir
- b.Cari hesap alım satım ilişkilerinde söz konusudur
- c.Cari hesap sözleşmesi noter huzurunda yapılır
- d.Cari hesap, tek taraflı bir sözleşme ile gerçekleşir
- e.Cari hesap zorunlu bir takas rejimidir

DERS NOTLARI'nın BİR BÖLÜMÜDÜR.